

Memorijalna galerija »Aleksandar Rukavina«, Brtonigla – izgled zgrade

Memorijalna galerija »Aleksandar Rukavina«, Brtonigla – detalj postava

PRIJEDLOZI MUZEOLOŠKIH KONCEPCIJA STALNIH MUZEJSKIH POSTAVA U IZVEDBI MDC-a

Branka Šulc

loga MDC-a koja nije cjelovito iskorištena u izradi prijedloga i uputa za poboljšanje ili potpunu reorganizaciju rada muzejske službe, stalnih muzejskih postava, stručno programiranje rada pojedinih ustanova ili djelatnosti u cjelini do sada

je realizirana u nekoliko projekata na republičkoj razini. Budući da se tematskim brojem ovog časopisa teži cjelovitijoj prezentaciji i samoga procesa programiranja kao i realiziranih projekata stalnih muzejskih postava u nas u posljednjih pet godina, navodimo i važnije prijedloge samoga Centra u muzeološkim koncepcijama, od kojih, osim dijelom za karlovački Muzej, ni jedna još nije realizirana, odnosno radovi na adaptacijama, postavljanju i programiranju su zbog nedostatka sredstava odloženi.

Kompleksan elaborat tako je napravljen za potrebe poboljšanja funkcioniranja muzejske službe na otocima Cresu i Lošinju koji je uključivao prijedloge organizacije mreže muzeja na otocima, analize stanja Creskog muzeja i Arheološke zbirke u Osoru, planiranje postavljanja stalnih muzejskih izložaba-područnih zbirki na otocima, prijedlog za izmjenu sadašnjega stalnog postava Creskog muzeja do realizacije nove muzeološke koncepcije tog prostora kao i prijedloga za realizaciju stalne muzejske izložbe Maslinarstvo na otocima u okviru Palače Moise na Cresu.

Za potrebe preprogramiranja stalnog postava Gradskog muzeja Karlovac uređeni su prijedlozi muzeološke koncepcije stalnog postava i prijedlog tema za stalni postav po prostorijama.

U Muzeju Prigorja u Sesvetama u toku je izrada, uz već napravljenu preliminarnu koncepciju, muzeološkog programa za taj muzej, koji treba biti otvoren tijekom 1990/91. godine.

Napose je važna suradnja pri izradi programa stalnih postava u vrijeme utvrđivanja namjene prostora povijesnih građevina, kao što je to u slučaju planiranja preseljenja Zavičajnog muzeja Jastrebarsko u Dvor Erdödy, za koju svrhu je Centar suradnjom s kustosom Muzeja izradio i preliminarnu koncepciju toga postava. Muzej Požeške kotline u Slavonskoj Požegi je također prije adaptacije prostora u povijesnoj zgradi u kojoj se nalazi (prizemlje) konzultirao Centar i dogovorno je napravljena preliminarna koncepcija Memorijalnog prostora akademskog slikara Miroslava Kraljevića, koja do danas također nije realizirana.

Prijedlog koncepcijskih određenja Muzeja prehrane u Koprivnici ili prijedlog koncepcije Muzeja u dvorcu Veliki Tabor, muzeološke ocjene arhitektonskog prijedloga adaptacije Galerije umjetnina Zbirke Bauer u Vukovaru, ili muzeološke funkcije Muzejske kazališne zbirke u Zagrebu, samo je izbor iz opsega djelovanja i u tom području rada MDC-a.

Primljeno: 2. 7. 1990.

SUMMARY

Suggestions by the Museum Documentation Centre for museological conceptions of permanent museum displays

Branka Šulc

The Museum Documentation Centre has during the past five years prepared museological plans or museological conceptions of permanent displays for museum services on the Islands of Cres and Lošinj, further for the City Museum in Karlovac, the Museum of Prigorje in Sesvete, the Regional Museum in Jastrebarsko and the Museum of the Požega Valley in Slavonska Požega. The role and the possibilities of the Museum Documentation Centre have not been fully employed by the museums and galleries in Croatia.

SMJEŠTAJ, ČUVANJE I STANJE ZBIRKI RECENTNE MALAKOFAUNE U HRVATSKOME PRIRODOSLOVNOME MUZEJU U ZAGREBU

Vesna Štamol
Hrvatski prirodoslovni muzej
Zagreb

Davor Medaković
Institut »Ruder Bošković«, Centar za istraživanja mora
Rovinj

Hrvatskome prirodoslovnome muzeju (HPM-u) u Zagrebu pohranjeno je pet zbirki recentne malakofaune: Zbirka mekušaca Spiridiona Brusine, Zbirka mekušaca Ljudevita Rossia, Zbirka glavonožaca, Zbirka stranih mekušaca i Opća

zbirka mekušaca. Osnove svim zbirkama, izuzev Rossievoj, dao je Spiridion Brusina, prvi ravnatelj tadašnjega Naravoslovnog odjela Narodnog muzeja, koji je po struci bio malakolog. Nije stoga čudno što su malakološke zbirke, uz entomološke, najbogatije zbirke recentne faune HPM-a. One imaju oko 600.000 primjeraka. U njima je pohranjen materijal radi kojeg su mnogi svjetski poznati malakolozi dolazili, i dolaze u Zagreb. Osim izuzetno puno endemičnih i reliktnih vrsta, te primjeraka vrsta koje izumiru, u ovim zbirkama pohranjeni su i tipovi. Stoga je važno da materijal recentne malakofaune bude sačuvan i za sljedeće generacije. U ovom radu navodimo sadašnje uvjete čuvanja zbirki, sadašnje stanje ljuštura mekušaca pohranjenih u ovim zbirkama, probleme koji iz toga proizlaze, te moguća rješenja.

Smještaj zbirki

Zbirke su smještene na 2. i 3. katu Muzeja u Demetrovoj 1, i u potkrovlju Obrazovnog centra za balet, ples i ritmiku na Ilirskom trgu br. 9. Veći dio zbirki koji je u zgradi Muzeja nalazi se unutar stalnog postava. Manji dio zbirki, zbog nedostatka adekvatnog prostora, čestih građevinskih radova, a još više zbog stihijskog mijenjanja namjena prostorija, izložen je stalnim selidbama. Za svake selidbe postoji mogućnost miješanja materijala različitih inventarnih brojeva (time se obezvređuje materijal) zbog načina spremanja materijala u zbirkama.

Zbirke na Ilirskom trgu nisu zasad izložene selidbama.

Spremanje mekušaca u zbirkama

Ljuštire recentnih mekušaca smještene su u drvenim ormarima s ladicama. Svaka ladica je zatvorena staklom, što omogućuje lak i brz vizualni pregled materijala u njoj, a onemogućuje njegovo onečišćavanje prašinom. U svakoj ladici pohranjene su ljuštire u metalnim kutijama. Većinom su u jednoj kutiji primjerci istog inventarnog broja. Ako je u kutiji više inventarnih brojeva, tada su primjerci jednog inventarnog broja spremljeni u zasebnoj staklenoj epruveti, bočici, papirnatom tuljku i tako odvojeni od primjeraka drugog inventarnog broja.